

Sosiaalilautakunta
Yhdistymishallitus

§ 134
§ 140

15.11.2016
22.11.2016

Lapsiperheiden kotipalvelun sekä sosiaalihuoltolain mukaan myönnettävän tukiperhe- ja tukihenkilötoiminnan sekä vertaisryhmätoiminnan asiakasmaksut 1.1.2017 lukien

311/02.05.00/2016

Sosltk § 134

Sosiaalihuoltolaki ja eräät siihen liittyvät lait ovat uudistuneet 1.4.2015 lukien, lapsiperheiden kotipalvelun osalta jo 1.1.2015 lukien.

Lain tarkoitus on siirtää painopistettä erityispalveluista yleispalveluihin, vahvistaa asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja tiivistää viranomais-ten yhteistyötä. Muun muassa osa lastensuojelun avohuollon tukitoimista on siirtynyt sosiaalihuoltolain mukaisiksi palveluiksi. Tavoitteena on madaltaa tuen hakemisen kynnystä ja turvata tarvittava tuki perheille oikea-aikaisesti ilman lastensuojelun asiakkuutta. Lisäksi laissa on turvattu entistä vahvemmin lapsiperheiden oikeus kotipalveluun.

1.1.2017 lukien Eurajoen ja Luvian kuntaliitoksen toteutuessa panostus lapsiperheiden varhaisen tuen palveluihin vahvistuu. Lapsiperheiden kotipalvelussa työskentelee jatkossa kaksi työntekijää, joista toinen hoitajan, ja toinen perhetyöntekijän nimikkeellä. Lapsiperheiden kotipalvelua voidaan myöntää tilapäisenä ja/tai kevyempänä tukena, tai palvelutarpeen arviointiin perustuvana pitempiaikaisena apuna sekä lapsiperheiden kotipalvelun perhetyönä.

Lisäksi lapsiperheiden varhaisen tuen sosiaalipalveluissa muutetaan nykyisen Eurajoella työskentelevän lastensuojelun perhetyöntekijän toimi perhepalveluiden sosiaaliohjaajan viraksi, sekä palkataan Luvian toimipisteeseen toinen perhepalveluiden sosiaaliohjaaja. Sosiaalihuoltolain mukaisina palveluina lapsille, nuorille ja lapsiperheille voidaan myöntää muun muassa lapsiperheiden kotipalvelua, perhetyötä sekä tukihenkilö- ja tukiperhepalveluja.

Sosiaalihuoltolain 56 § mukaan sosiaalipalveluista peritään maksut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) mukaisesti. Asiakasmaksulain 4 § mukaan maksuttomia sosiaalipalveluja ovat muun muassa sosiaalityö, sosiaaliohjaus, sosiaalinen kuntoutus, perhetyö, kasvatus- ja perheneuvonta, lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvonta, tuetut tapaamiset ja valvotut vaihdot.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen (912/1992) mukaan kotipalvelusta voidaan periä palvelun laadun ja

määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kohtuullinen kuukausimaksu. Sosiaalihuoltolain mukaisia tukiperhetoimintaa, tukihenkilöitä ja vertaisryhmiä ei ole säädetty maksuttomiksi, mutta palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Eurajoen sosiaalilautakunta on käsitellyt aiemmin kokouksissaan 19.2.2013 § 18, 19.8.2014 § 111 ja 9.9.2014 § 138 lapsiperheiden kotipalveluasiana. Sosiaalilautakunta on vahvistanut kokouksessaan 19.2.2013 käyttöönotettavaksi lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisen perusteet ja esittänyt kunnanhallitukselle, että lapsiperheiden kotipalvelua järjestetään ennaltaehkäisevänä tukena perheille myöntämiskriteerien mukaisesti. Palvelussa päätettiin ottaa käyttöön maksuttomuuskokeilu ajalla 1.1.2013-31.12.2014. Palvelun käyttöä sekä tilausten määrää päätettiin seurattavaksi ja siitä raportoitiin syksyllä 2013. Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 26.2.2013 § 88 lapsiperheiden kotipalvelun järjestämisen sosiaalilautakunnan esittämällä tavalla.

Sosiaalilautakunta on käsitellyt kokouksissaan 19.8.2014 ja 9.9.2014 Eurajoen perussuomalaisen tekemää valtuustoaloitetta toisen hoitajan palkkaamisesta lapsiperheiden kotipalveluun. Sosiaalilautakunta päätti ottaa talousarvioehdotukseen tilapäisen hoitajan palkkaamisen vuosille 2015-2016. Kokeilulla haluttiin varmistaa toisen hoitajan tarve, käyttömahdollisuus toisen hoitajan työparina ja myös perhetyön tukena. Hyväksytyssä talousarvioehdotuksessa lähettiin siitä, että palvelu säilyisi edelleen maksuttomana.

1.4.2015 alkaen sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja, kuten tukiperhe- ja tukihenkilöpalvelua on mahdollista saada ilman lastensuojelun asiakkuutta. Jos esim. tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa myönnetään lastensuojelulain nojalla, palvelu on maksutonta. Asiakkaan edun mukaista ei kuitenkaan ole, että häntä ohjattaisiin hakemaan palveluja lastensuojelun kautta vain, jotta hän voisi saada palvelun maksuttomana.

Sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja myönnetään palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Ennen tukiperheen, tukihenkilön tai muun palvelun myöntämistä tehdään perheelle sosiaalihuoltolain 36 § mukainen palvelutarpeen arviointi. Mikäli kyseessä on erityistä tukea tarvitseva lapsi tai nuori, palvelutarpeen arvioinnin tekemisestä vastaa sosiaalityöntekijä, tai hän on perhepalveluiden sosiaaliohjaajan työparina. Mikäli erityisen tuen tarvetta ei ole, palvelutarpeen arvioinnista vastaa perhepalveluiden sosiaaliohjaaja. Palvelutarpeen arviointi tehdään asiakkaan elämäntilanteen edellyttämässä laajuudessa yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa ja läheisensä sekä muiden toimijoiden kanssa. Palvelutarpeen arviointi tehdään pääsääntöisesti työparityöskentelyinä.

Elämänhallinnan tukeminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen –avainprosessin tehtäväalueeseen sisältyvät mm. varhaisen tuen palvelut. Vuoden 2017 talousarvioehdotuksen sitovana tavoitteena on lapsiperheiden palveluissa painopisteen siirtyminen korjaavista palveluista ennaltaehkäiseviin palveluihin sekä varhaiseen tukeen ja hoitoon. Tavoitteena on sosiaalihuoltolain mukaisten perhepalveluiden asiakkuuksien lisääntyminen vuodesta 2016 suhteessa lastensuojelun asiakkuuksiin.

Lapsiperheiden kotipalvelu laajenee 1.1.2017 lukien koko kunnan alueelle siten, että perheiden käytettävissä ovat lapsiperheiden kotipalvelussa perhetyöntekijän ja hoitajan palvelut. Lapsiperheiden kotipalvelussa sekä muissa sosiaalihuoltolain mukaisissa matalan kynnyksen palveluissa tavoitteena on tukea perheitä asiakaslähtöisesti ja oikea-aikaisesti siten, että lasten, nuorten ja perheiden omat voimavarat, elämänhallinta ja osallisuuden kokemukset vahvistuvat. Tavoitteena on korjaavien palvelujen kustannusten kasvun pysähtyminen sekä pidemmällä aikavälillä kustannusten aleneminen.

Päätösehdotus:

Sosiaalilautakunta esittää yhdistymishallitukselle, että 1.1.2017 lukien lapsiperheiden kotipalvelu jatkuu edelleen maksuttomana ja että sosiaalihuoltolain mukaan myönnettävästä tukiperhe- ja tukihenkilötoiminnasta sekä vertaistukiryhmätoiminnasta ei peritä asiakasmaksua.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Yhdhall § 140

Päätösehdotus:

Yhdistymishallitus päättää, että 1.1.2017 lukien lapsiperheiden kotipalvelu jatkuu edelleen maksuttomana ja että sosiaalihuoltolain mukaan myönnettävästä tukiperhe- ja tukihenkilötoiminnasta sekä vertaistukiryhmätoiminnasta ei peritä asiakasmaksua.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.
